

TÁRCZA.

A KÖTELES PÉLDÁNYOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY ÉS VÉGREHAJTÁSA.

A nyomdatermékek köteles példányainak beszoigáltatásáról szoló törvényczikknek az 1897. évi Országos Törvénytárban 1897. évi november hó 25-ikén történt kihirdetése által hazai könyvtári ügyünk, s első sorban a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtára történetében új korszak nyilván meg, a Magyar Könyvszemle úgy is, mint a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának hivatalos kiadványa, úgy is, mint a magyarországi bibliografia közlönye, kötelességét teljesíti, midőn a törvényczikket s az annak végrehajtásáról intézkedő vallás- és közoktatásügyi és igazságügyi miniszteri rendeletet egész terjedelmében közzéteszi.

I.

1897. évi

XLI. TÖRVÉNYCZIKK

a nyomdatermékek tudományos czélokra szolgáló köteles példányainak beszoigáltatásáról.

Mi Első Ferencz József

Isten kegyelméből Ausztriai császár, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya

Kedvelt Magyarországunk és társországai hű Főrendei és Képviselei közös egyetértéssel a következő törvényczikket terjesztették szentesítés végett Felségünk elé:

1. §.

A Magyarországon nyomtatott, gépi sokszorosítás útján készült nyomdatermékekből, a nyomtató tudományos czélokra két példányt tartozik ingyen beszoigáltatni, és pedig:

1. egy példányt a Magyar Nemzeti Múzeumnak (2., 3. §§.);
2. egy példányt a M. Tud. Akadémiának (4. §.).

Horvát-Szlavonországokban vagy a külföldön nyomtatott, de a jelen törvény hatálya alatt álló országrészekben (17. §.) kiadott nyomdatermékek köteles példányait a kiadó tartozik beszo­lgáltatni.

2. §.

A Magyar Nemzeti Múzeumot megillető példány beszo­lgáltatásának kötelezettsége kiterjed a gépi sokszorosítás útján ké­szült minden nyomdatermékekre; tehát nemcsak az elárú­ritási fo­rgalomra, vagy általában terjesztésre szánt, szorosabb értelem­ben vett írói művekre, hanem a kéziratképen nyomtatottakra is, valamint az időszaki sajtó s a ponyvairodalom termékeire; sta­tisztikai kimutatásokra, iskolai értesítőkre, név- és naptárakra; továbbá a gépi sokszorosítás minden ágában előállított föld- és térképekre, hangjegyekre, képes ábrázolásokra stb.; ez utóbbiak akár önállóan, szöveggel, vagy szöveg nélkül, akár mint valamely nyomtatvány kiegészítő részei kerülnek forgalomba.

3. §.

A Magyar Nemzeti Múzeumnak be nem szolgáltatandók:

1. az érték- és hitelpapírok és értékjegyek;
2. a hivatali ügykezelésre szánt hivatali nyomtatványok, a mindennemű üzleti nyomtatványok;
3. a vonalzott űrlapok és könyvek, czímkék (etiquettek és vignetták);
4. családi értesítések, levélpapírok, látogató- és köszöntő- jegyek, meghívók, szavazó-lapok s kizárólag magánhasználatra készült egyéb alkalmi nyomtatványok;
5. kőnyomás és egyéb gépi többszörösítés útján másolt kéziratok;
6. fényképek, ha azok tisztán vegyi úton készültek.

A 2—6. alatt felsorolt nyomdatermékek beszo­lgáltatása azonban kötelezővé válik, ha valamely beszo­lgáltatandó más nyom­datermék kiegészítő részeit vagy mellékleteit képezik.

A jelen szakasz 2., 4. és 5. pontjai alól kivételt képeznek és a 2. §. értelmében beszo­lgáltatandók: a hivatalok, ipari és kereskedelmi vállalatok, egyesületek és társulatok évi jelentései; továbbá a falragaszok, színlapok, műsorok és a gyászjelentések; végül a tudományos czélból készített fac-similék, a tankönyveket helyettesítő könyvatos tanári előadások és a könyvatos hírlapok.

4. §.

A M. Tud. Akadémiának, a nyomdatermék-kimutatással egyidejűleg, csak a következő nyomtatványok szolgáltatandók be:

1. gépi sokszorosítás útján kötetes vagy füzetes alakban kiadott mindennemű írói mű;
2. a ponyvairodalomból az egy-leveles nyomtatványok is;
3. minden időszaki folyóirat, kivéve az egy hétnél rövidebb időközökben megjelenő hírlapokat;
4. iskolai értesítők, évi jelentések, statisztikai kimutatások, név- és naptárak, föld- és térképek.

5. §.

A napilapok havonként összegyűjtve, egyéb időszaki nyomdatermékek, valamint a füzetes kiadványok és minden más nyomdatermék köteles példányai pedig naptári évnegyedenként összegyűjtve, a forgalomba hozatalt követő hónap, illetőleg negyedév első két hete alatt, közvetlenül szolgáltatandók be az 1. §-ban 1—2. alatt megjelölt rendeltetési helyekre.

6. §.

A beszolgáltatásra kötelezettnek a beszolgáltatott köteles példányokhoz két azonos nyomdatermék-kimutatást kell csatolnia.

E kimutatásokban a beszolgáltatott példányok czimei folyó számok alatt egyenként felsorolandók, a beküldő nevének (czégének) és lakásának pontos bejegyzése mellett.

A mennyiben elháríthatlan okokból valamely beküldendő köteles példány csatolva nem volna, ez okok s az utólagos beküldésre kért újabb határidő a kimutatásokba szintén pontosan bejegyzendők.

A nyomdatermék-kimutatás egyik példánya, a beküldött köteles példányok átvételének tanusításával, a beszolgáltatásra kötelezettnek visszaküldendő.

7. §.

A köteles példányokat a magy. kir. államnyomda is rendeltetési helyökre beszolgáltatni tartozik, kivéve azokat a nyomdatermékeket, melyeknek határidőhöz kötött, vagy feltétlen titokban tartását fontos állami érdekből az illetékes felettes hatóság esetről-esetre elrendeli.

Más nyomdáknak készült egyes nyomdatermékek beszolgáltatása alól, az érdekelt fél indokolt kérelmére, a vallás- és közoktatásügyi miniszter adhat időhöz kötött, vagy végleges felmentést.

8. §.

A beszolgáltatott köteles példánynak teljesnek és hibátlan-
nak kell lennie.

Ha egy kiadáshoz tartozó példányok között a tartalomban eltérés forog fenn, a köteles példány mindegyik változatból beszolgáltatandó.

Egy kiadáshoz tartozó, de különböző papiroson nyomtatott példányok közül a jobb minőségű papiroson nyomtatott példány szolgáltatandó be. — kivéve, ha a jobb minőségű papiroson nyomtatott diszpéldányok száma huszonötöt meg nem halad.

Uj kiadásokból, még ha változatlanok is (stereotyp-nyomás), valamint külön lenyomatokból és kivonatokból újabb köteles példányok szolgáltatandók be.

9. §.

A mennyiben valamely nyomdatermék szövegének, vagy kiegészítő más részeinek, a hozzá való képes ábrázolásoknak, hangjegyeknek, föld- és térképeknek stb. nyomtatása és előállítása több nyomda között oszlik meg, valamennyi közreműködő magyarországi nyomtatót és a kiadót a teljes köteles példány beszolgáltatásáért egyetemleges felelősség terheli. Ugy az illető nyomtatók, mint a kiadó évnegyedes kimutatásaikba a különböző helyen készült nyomdaterméket bejegyezni s megnevezni tartoznak azt, a ki a beszolgáltatást magára vállalta. — A mennyiben azonban a teljes köteles példány egyik kimutatáshoz sem volna csatolva, annak beszolgáltatása az illető nyomtatók bármelyikétől, vagy a kiadótól követelhető.

10. §.

A köteles példányok, valamint az átvételi elismervények postai küldése, a fennálló postarendszabályok betartásától feltételesen, portódíjmentességet élvez.

11. §.

A rendeltetési helyökre kellő időben nem érkezett köteles példányoknak utólagos beszolgáltatását, vagy a nem teljes, hibás és általában a jelen törvényben megkövetelt kellékeknek meg nem felelő példányoknak kifogástalanokkal való pótlását a Magyar Nemzeti Múzeum, illetőleg a M. Tud. Akadémia az 5. §-ban a beszolgáltatásra megszabott határidő leteltétől számított három éven belül a mulasztással terhelt féltől postán ajánlva küldött felszólítás útján megkövetelheti és a felszólítás teljesítésére, annak keltétől számított, legalább 30 napi záros határidőt tűz ki.

E felhívás sikertelensége a 12. §-ban megállapított következményeket vonja maga után.

12. §.

Kihágást követ el és 100 forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő:

1. a ki a 11. §-ban megszabott felszólításra, az abban kitűzött záros határidő alatt, a köteles példányt be nem szolgál-

tatja, illetőleg a jelen törvényben megkövetelt kellékeknek meg nem felelő köteles példányt kifogástalannal nem pótolja;

2. a ki a köteles példányokkal együtt beküldendő kimutatásokra nézve a jelen törvény rendelkezéseit megszegi.

A jelen §. 1. pontjában körülírt kihágás elkövetőjét a be nem küldött, vagy nem pótoló példány vételárában is el kell marasztalni az átvételre jogosult Magyar Nemzeti Múzeum, illetőleg M. Tudományos Akadémia javára.

13. §.

A jelen törvény 12. §-ában említett kihágási ügyekben, úgy a pénzbüntetésre, valamint a be nem küldött, vagy nem pótoló köteles példány vételárának megfizetésére nézve, az 1880: XXXVII. t.-cz. 40. §-ának 5. pontjához képest a királyi járásbíróóságok járnak el.

14. §.

A befolyt pénzbüntetés annak a könyvtárnak gyarapítására fordítandó, melynek érdekében az eljárás folyamatba tetetett.

15. §.

A nyomdatermékek ama köteles példányai, melyek a fennálló törvények és szabályok szerint a sajtóügyi közvádlnak adatnak be, — a mennyiben azokra nézve további nyilvántartás, vagy hivatali használat szüksége már nem forog fenn — a Magyarországon létező vagy létesítendő oly nyilvános múzeumok és könyvtárak gyarapítására fordítandók, melyeket e célból a vallás- és közoktatásügyi miniszter megjelöl.

A sajtóügyi közvádlnak érkezett köteles példányok kezelésének, őrzésének, átvételének és átadásának módzatait, — valamint a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kijelölt múzeumok és könyvtárak részére való átadás alól a kivételeket az igazságügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterek rendeleti úton állapítják meg.

Egyebekben a jelen törvény nem érinti a fennálló törvények és más jogszabályok ama rendelkezéseit, melyek a nyomdatermékeknek sajtórendészeti célokra szolgáló köteles példányaira és a nyomdatermékeknek sajtórendészeti szempontból szükséges nyilvántartására vonatkoznak.

16. §.

A fennálló törvények és más jogszabályok ama rendelkezései, melyek a nyomdatermékeknek tudományos célokra szolgáló köteles példányairól szólnak, az 1897: XXXV. t.-cz. kivételével hatályon kívül helyeztetnek.

17. §.

A jelen törvény hatálya a magyar állam egész területére kiterjed, Horvát- és Szlavonországok kivételével.

18. §.

Jelen törvény végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi és az igazságügyi ministerek bízhatnak meg.

Mi e törvényczikket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősítjük és szentesítjük, s mind Magunk megtartjuk, mind más Híveink által megtartatjuk.

Kelt Bécsben, ezernyolczszáz kilenczvenhetedik évi november hó huszonegyedik napján.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

(P. H.)

B. Bánffy s. k.

II.

A vallás- és közoktatásügyi, és az igazságügyi m. kir. ministerek

RENDELETE

a nyomdatermékek tudományos czélokra szolgáló köteles-példányainak beszo-
gáltatásáról szóló 1897. XLI. t.-cz. végrehajtása-, és a sajtórendészeti köteles-
példányokkal való elbánás tárgyában.

A nyomdatermékek tudományos czélokra szolgáló köteles-
példányainak beszo-
gáltatásáról szóló 1897: XLI. t.-cz. 15. és 18.
§-aiban nyert felhatalmazás alapján rendeljük, a mint következik:

I. FEJEZET.

A Magyar Nemzeti Múzeum és a Magyar Tudomá-
nyos Akadémia részére beszo-
gáltatandó köteles-
példányokról.

*A beszo-
gáltatás határideje.*

1. §. A Magyar Nemzeti Múzeumot, illetőleg a Magyar
Tudományos Akadémiát megillető köteles-példányok az 1897:
XLI. t.-cz. hatályba lépésének napjától, vagyis 1897. évi deczem-
ber hó 11-étől közvetlenül a Magyar Nemzeti Múzeumnak, ille-
tőleg a Magyar Tudományos Akadémiának szolgálatandók be,
még pedig:

a) az 1897 december hó 11-étől 1898. január hó 1-jéig
megjelent napilapok köteles-példányai a Magyar Nemzeti Múzeum-
nak: 1898. évi február hó első két hete alatt;

b) az 1897 december hó 11-étől 1898 január hó 1-jéig
forgalomba hozott egyéb időszakai nyomdai termékek, valamint a

füzetes kiadványok, és minden más nyomdai termék köteles-példányai a Magyar Nemzeti Múzeumnak és a Magyar Tudományos Akadémiának: 1898. évi április hó első két hete alatt;

c) 1898 január hó 1-étől kezdve minden következő évben a napilapok havonként összegyűjtve: a következő hónap első két hete alatt; minden más nyomdai termék köteles-példányai évnegyedenként összegyűjtve, a forgalomba hozatalt követő negyedév első két hete alatt szolgáltatandók be a nyomdatermék-kimutatásokkal együtt.

A nyomdatermék-kimutatások.

2. §. A vallás- és közoktatásügyi ministerium által valamennyi törvényhatósághoz intézett és 1867. évi december hó 20-án 15.836/67. sz. alatt kelt körrendelet hatályon kívül helyeztetik és ezentúl a Magyar Nemzeti Múzeumot és a Magyar Tudományos Akadémiát illető köteles-példányokról a nyomdai termék-kimutatások nem a törvényhatóságok útján és nem a vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz, hanem közvetlenül a Magyar Nemzeti Múzeumhoz az *A*) és *B*), a Magyar Tudományos Akadémiához pedig a *B*) alatt csatolt minta szerint készítve küldendők be két azonos példányban.

Az *A*) alatti külön kimutatásba csak a Magyar Nemzeti Múzeum részére havonként beszolgáltatandó napilapok foglalandók, míg az 1897: XLI. t.-cz. 5. §-a szerint évnegyedenként beszolgáltatandó többi nyomdatermékek együttesen a *B*) alatti kimutatásban sorolandók fel. Ezen *B*) alatti kimutatásban a Magyar Nemzeti Múzeumot illető nyomdatermékek a következő fejezetek alatt csoportosítandók: I. Időszaki folyóiratok és hirlapok (a napilapok kivételével). II. Könyvek és füzetek. III. Zeneművek. IV. Önálló képes ábrázolások (metszetek, könyvmatok, térképek, gépi eljárással készült fényképi sokszorosítások stb.). V. Vegyes kisebb nyomtatványok, lehetőleg szám- és természetők szerint csoportosítva; például falragaszok, színlapok, gyászejelentések stb.

A *B*) alatti minta a Magyar Tudományos Akadémiához az 1897: XLI. t.-cz. 4. §-ának rendelkezéséhez képest az előző bekezdésben említett fejezetekre való megosztás nélkül, egyébként azonban szintén minden rovat pontos kitöltése mellett, küldendő be.

Az egy kimutatásba foglalt nyomdatermékek czímei elejétől végig futó-, 1-től folyó-számokkal látandók el. A kimutatások szövege tisztán, olvashatóan tintával irandó.

3. §. Az ellenőrzés megkönnyebbitése végett a kimutatásokban előforduló folyószámok az illető nyomdatermékekre is feltűnő helyen írónnal feljegyzendők.

A kimutatásokhoz mellékelt nyomdatermékeknek folyó-

számok szerint rendezve s gondosan csomagolva kell lenniök. A mennyiben az egyszerre beszolgáltatandó nyomdatermékek súlya 20 kilogrammot meghaladna s a postán egynél több csomagban volnának küldendők: a teljes kimutatás mindkét példányban csak az egyik csomaghoz csatolandó.

A mennyiben elháríthatatlan okokból valamely beküldendő köteles-példány csatolva nem volna: ez okok és az utólagos beküldésre kért újabb határidő, a kimutatások jegyzetirovatába pontosan bejegyzendők. Ugyanott tüntetendő fel a törvény 9. §-ában meghatározott egyetemleges kötelezettség esetében, a kötelezettek közül annak neve (czége) és lakása (székhelye), ki a köteles példánynak beszolgáltatását elvállalta.

A beküldés módzatai.

4. §. A beszolgáltatásra kötelezett a köteles-példányokat a Magyar Nemzeti Múzeumnak és a Magyar Tudományos Akadémiának a nyomdai termék-kimutatásokkal együtt akár postadíjmentesen: posta útján küldheti be, — akár pedig a kézbesítés más módját választhatja.

A kézbesítésnek, ha nem postai uton történik, a Magyar Nemzeti Múzeumban hétköznapokon 9-től 1 óráig, s a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárában 11-től 1 óráig az átvételre jogosított tisztviselő kezéhez kell történnie.

A postán küldött köteles-példányok és kimutatások, a postai rendszabályok megtartása mellett, a Magyar Nemzeti Múzeumhoz, illetőleg a Magyar Tudományos Akadémiához czimzendők. Ha a köteles-példányok 250 grammnál súlyosabbak, vagy ha különböző alakúak, körülkötendők. Ha egy kilogrammnál súlyosabbak, erősen becsomagolandók és bélyegmentes szállítólevéllel ellátandók. Ha 20 kilogrammnyi súlyt meghaladnak: több, legfeljebb 20 kilogrammos csomagokra osztandók. A czimlapra, s a mennyiben szállítólevél szükséges, erre is, mindenkor ez a feljegyzés irandó: »Köteles nyomdatermék-példányok. Portomentes.«

Ez utóbbi megjegyzés alkalmazásának elmulasztása, a postai rendszabályokban meghatározott következményeken felül még azt is maga után vonja, hogy a portomentességet megszünteti s a Magyar Nemzeti Múzeum, illetőleg a Magyar Tudományos Akadémia a postadíjjal terhelt szállítmány átvételét megtagadhatja, mely esetben a beszolgáltatás meg nem történnék tekinthető.

A köteles-példányok és nyomdatermék-kimutatások átvizsgálása.

5. §. A M. N. Múzeum és a M. T. Akadémia a nyomdatermék-kimutatásnak mindkét azonos példányát visszatárhathatja mindaddig, míg a kimutatást és az annak kapcsán érkezett köteles-példányokat át nem vizsgálhatja és meggyőződést nem szerez

arról, hogy azok a törvény rendelkezéseinek mindenben megfeleljenek.

A M. N. Múzeum és a M. T. Akadémia gondoskodni tartozik arról, hogy a köteles-példányoknak és nyomdatermék-kimutatásoknak átvizsgálása késedelmet ne szenvedjen és a szabályszerű átvétel tanusításával ellátott kimutatás, esetleg a pótlások iránti felszólítás, a legközelebbi beszolgáltatás időpontjáig, mind a mellett a törvény 11. §-ában megszabott elévülési idő alatt, jogaik érvényesítésének fentartása mellett, megtörténjék.

A nyomdák törzskönyvéről.

6. §. A vármegyei alispánok, illetőleg a törvényhatósággal felruházott városok polgármesterei kötelesek 1898. évi február hó végeig a területükön létező nyomdákrol és gépi sokszorosítással foglalkozó műhelyekrol pontos jegyzéket, a jelzett határidőn túl pedig esetről-esetre minden változásról késedelem nélkül értesítést küldeni a M. N. Múzeumnak. (14. §.)

A M. N. Múzeum e jegyzékek nyomán, a hazai nyomtató-és gépi sokszorosítással foglalkozó iparosokrol (czégekről) a helynevek betürendjében egy, az egész országra kiterjedő teljes lajstromot készít, melyet évenként, a benne előállott változásokat pedig negyedévenként, nyomtatásban közzétesz és ekként egy törzskönyvet vezet, melybe a beszolgáltatási kötelezettség teljesítésének megtörténte és annak időpontja, valamint a jegyzékben előforduló minden későbbi változás bejegyzendő.

7. §. A M. N. Múzeumnál vezetett törzskönyv szolgál alapjául az 1897. XLI. t.-cz. hatályának területén nyomtatott és gépi sokszorosítás útján készült nyomdatermékek pontos beszolgáltatásának ellenőrzésére.

A kiadókra az 1897. XLI. t.-cz. 1. §-ának utolsó bekezdése és 9. §-a szerint háruló kötelezettség ellenőrzését a M. N. Múzeum és a M. T. Akadémia a bibliographiai hirdetéseknek és közleményeknek, előfizetési felhívásoknak, általában minden erre vonatkozó nyilvánosságra jutott adatnak gondos figyelemmel kísérésével gyakorolja.

Felmentés a köteles-példányok beszolgáltatása alól.

8. §. 1897. XLI. t.-cz. 7. §-ában foglalt rendelkezés, mely szerint »egyes nyomdatermékek beszolgáltatása alól az érdekelt fél indokolt kérelmére a vallás- és közoktatásügyi minister adhat időhöz kötött, vagy végleges felmentést«: csak abban az esetben érvényesíthető, ha az érdekelt fél a kinyomatás, illetőleg a gépi sokszorosítás után azonnal, szabályszerűen bélyegelt kérvényt

nyujt be a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, melyben a fenforgó kivételes körülmények hitelt érdemlő módon igazolandók annak megítélése végett, hogy a beszolgáltatás kötelezettségének elhalasztására vagy végleges elengedésére elfogadható fontos ok igazolt-e vagy nem?

A mennyiben a minister a kérelmet teljesíthetőnek nem találná: az erre vonatkozó elhatározás vételét követő legközelebbi beszolgáltatás alkalmával a kérdéses nyomdatermék a kimutatásba szintén befoglalandó s a többi nyomdatermékhez csatolandó.

A köteles-példányok beszolgáltatásának elmulasztása.

9. §. Az 1897. XLI. t.-cz. 12. §-ába ütköző kihágások eseteiben az 1880. XXXVII. t.-cz. 44. §-a alapján kibocsátott és ez időszert hatályban lévő 1880. évi augusztus hó 15-én 2.265. sz. a. kiadott igazságügyministeri rendeletben szabályozott eljárás követendő.

A feljelentést (az idézett eljárási szabályok 2. §-a értelmében) az 1897. XLI. t.-cz. 13. §-a alapján, a beszolgáltatásra kötelezettre nézve illetékes kir. járásbiróság előtt a M. N. Múzeum képviseletében a közalapítványi kir. ügyigazgatóság, és a M. T. Akadémiának képviseletében annak igazolt ügyésze terjesztheti elő, de a följelentést a nevezett közintézetek képviselői az elj. szab. 25. §-a értelmében az illetékes kir. ügyészségnél is tehetik. A be nem küldött, vagy nem pótoltt példány vételára (1897. XLI. t.-cz. 12. §. utolsó pont) iránt az igény a följelentésben igazolható, és a közintézetek képviselői az elj. szab. 35. §-ának rendelkezésétől eltérőleg a tárgyaláson megjelenni nem tartoznak.

A mennyiben a följelentésben a be nem küldött vagy nem pótoltt köteles-példány vételára igazolva nem volna, ennek írásbeli pótlását a bíróság elrendelheti.

A be nem küldött vagy nem pótoltt köteles-példány vételárának megfizetésére kötelező ítéletet az 1881. LX. t.-cz. rendelkezései szerint kell végrehajtani.

Az 1897. LXI. t.-cz. 14. §-ában említett pénzbüntetések behajtására és kezelésére nézve a kir. járásbiróságok részére 1880. évi augusztus hó 9-én 2.106. sz. a. kiadott igazságügyministeri rendelethez mellékeltt 6. sz. utasítás és a kapcsolatos rendeletek követendők. A pénzbüntetésnek befolyt összege azonban nem szállítandó be az adóhivatalba, hanem azt a hivatalból értesítendő M. N. Múzeum, illetőleg a M. T. Akadémia hivatalos nyugtájára esetről-esetre ki kell fizetni.

II. FEJEZET.

A sajtóügyi közvádoló részére beszolgáltatandó köteles-példányokról

A nyomtatók és kiadók kötelességei a sajtórendészeti köteles-példányok tekintetében.

10. §. A nyomdai termékeknek a sajtóügyi közvádolóhoz benyújtandó sajtórendészeti köteles-példányai a fennálló törvényekben és szabályokban meghatározott időben és jogkövetkezmények terhe alatt a jövőben is esetről-esetre adandók be, nem pedig úgy, mint a tudományos czélokra szolgáló és a M. N. Múzeumot, valamint a M. T. Akadémiát illető köteles-példányok havonként, illetőleg negyedévenként összegyűjtve.

Szabadságukban áll azonban azoknak, a kik a fennálló törvény és szabályok szerint a sajtórendészeti köteles-példány beszolgáltatására kötelezvék, hogy az 1897. XLI. t.-cz. 3. §. 1., 2., 3., 4. és 6. pontjaiban felsorolt nyomdai termékeket ne esetről-esetre, hanem havonként összegyűjtve nyujtsák be.

A sajtórendészeti köteles-példányokhoz nyomdatermék-kimutatást csatolni nem kell, de ezen köteles-példányoknak szintén teljeseeknek és hibátlanoknak kell lenni.

11. §. A sajtórendészeti köteles-példányok beszolgáltatási módozatára nézve a jelen rendelet 4. §-a, az alábbi rendelkezések megtartása mellett, megfelelően alkalmazandó.

Az időszaki lapok köteles-példányai akár postai úton, akár kihordással veszi a szétküldés kezdetét, a szétküldés időpontjában, Fiume városában és kerületében pedig egy órával előbb, az illető sajtóügyi közvádoló czime alatt — hacsak a jelen §. harmadik bekezdésének esete fenn nem forog — a megjelenés helyén működő főpostán, kézbesítő-könyv mellett adandók fel, melynek átvételi rovatában a postahivatal az átvételt elismeri és ennek idejét, valamint röviden azt a körülményt is kitünteti, hogy a köteles-példány a közönségnek szánt példányokkal egyidejűleg adatott-e fel? és mindezt a köteles-példányra is feljegyzi ilyképen: Többivel (esetleg: Magában) d. e. 2 ó. 35 p.

Aláírás:

(A postahivatalnak időjelzéssel ellátott bélyege).

Ha a szétküldés a lap kiadásának helyén kihordással olyan időben veszi kezdetét, midőn az ottani főpostának hivatalos órája nincsen: akkor a sajtóügyi közvádoló határozza meg, hogy a köteles-példány a lap kiadásának helyén hol, kinek és mikor kézbesítendő. Ezt a határozatot a köteles-példány beszolgáltatására kötelezettnek — a törvényes következmények terhe mellett — előzetesen kell kieszközölnie.

Egyébb nyomtatványok köteles-példányai rendszerint a sajtó-

ügyi közváltó hivatali helyiségeiben, a beadványok iktatására meghatározott órák alatt adandók át; és ha postán küldetnek be: oly időben adandók fel, hogy az azok beszolgáltatására megszbott időpontig oda megérkezessenek.

12. §. Minden nyomtató tartozik minden, a nyomdában készült nyomdai termékről az *A)* és *B)* mintáknak megfelelő kimutatást havonkint elkészíteni és azt Budapesten közvetlenül a sajtóügyi vádhatósághoz, az ország többi részében pedig azon törvényhatóság első tisztviselőjéhez (polgármester, alispán) beküldeni, melynek területén a nyomda működik.

Az *A)* minta szerint készült kimutatásnak a napilapok felsorolását, a *B)* minta szerint készült kimutatásnak pedig mindazon többi nyomdai termékek megjelölését kell tartalmaznia, melyek az 1891. évi február 8-án 414/eln. sz. a. kiadott belügyministeri rendeletben megszbott következmények terhe alatt vezetendő könyvben foglalvák. A *B)* minta szerint készült kimutatásba tartozó időszaki nyomdatermékek, továbbá a 10. §. második bekezdéséhez képest havonkint összegyűjtve beküldött vegyes nyomtatványok külön fejezetek alá foglalandók, de különben a *B)* minta szerint készült kimutatást a 2. §. második bekezdésében említett fejezetekre felosztani nem kell.

Az eddigi negyedévi kimutatások (1867. évi 15.856. sz. vall. és k. okt. ministeri, és 1895. évi 315. sz. bel. ü. min. r.) megszűnnek.

A törvényhatósági első tisztviselők teendői a sajtórendészeti köteles-példányok tekintetében.

13. §. A törvényhatóságok első tisztviselői tartoznak a 12. §. szerint hozzájuk beszolgáltatandó sajtótermék-kimutatásokat, ha pontosan be nem érkeznének, bekövetelni, azoknak tartalmát az 1891. évi február 8-án 414/eln. szám alatt kibocsátott belügyministeri rendelet értelmében vezetendő nyomdai könyvvel egybeazonlítottatni, és a netalán tapasztalt hiányokat pótoltatni; a kimutatást pedig legkésőbb a beérkezés hónapját követő hó végéig az ellenőrzés megtörténtét igazoló záradékkal a sajtóügyi közváltónak megküldeni.

A m. kir. államnyomda a m. kir. pénzügyministerium felügyelete és ellenőrzése alatt állván, annak megvizsgálása, hogy a nyomdai termékekről az 1848. XVIII. t.-cz. 39. §-ban, és az 1891. évi február 8-án 414/eln. sz. a. kiadott belügyministeri rendeletben előírt, és a készített nyomtatványok megjelölését tartalmazó könyv helyesen vezetettik-e; továbbá, hogy a nyomdai termékek sajtórendészeti köteles-példányai a sajtóügyi közváltóhoz beküldetnek-e; végre, hogy a m. kir. államnyomda által havonkint beküldött sajtótermék-kimutatások megfelelnek-e a nyomtatványokról veze-

tett könyv adatainak: a m. kir. pénzügyminister hatásköréhez tartozik, a ki a sajtórendészeti köteles-példány beküldése alól esetről-esetre fölmentést is adhat, tehát sem a székesfőváros polgármestere, sem az első fokú iparhatóság, sem más hatóság a fentebbi körülmények vizsgálatára vonatkozólag el nem járhat.

14. §. A fennálló nyomdákrol és a gépi sokszorosítással foglalkozó műhelyekről a fentebbi 6. §-nak első bekezdése szerint a Magyar Nemzeti Múzeum részére készítenő jegyzék egy példányát, valamint az időközi változásokról szóló értesítéseket a törvényhatóságok első tisztviselői egyidejűleg a sajtóügyi köztárhoz is megküldeni tartoznak.

15. §. A törvényhatóságok első tisztviselői tartoznak a politikai tartalmú hírlapok és folyóiratok megindítása tárgyában az 1848. XVIII. t.-cz. 30. §-ának 1. pontja, illetőleg az ország azon részeiben, a hol a most idézett törvény hatályban nincsen, az ott érvényben levő szabályok megfelelő rendelkezései értelmében benyújtott nyilatkozatok és bejelentések tartalmát az 1892. évi október hó 6-án 3961/eln. sz. alatt kiadott belügyministeri körrendelet szerint esetről-esetre a sajtóügyi köztárhoz közölni.

A sajtóügyi vádhatóságok teendői a sajtórendészeti köteles-példányok tekintetében.

16. §. A törvényhatóságok első tisztviselői által a 14. §. szerint beküldendő jegyzék és időközi értesítések alapján a sajtóügyi vádhatóság a kerületében lévő nyomdákrol és gépi sokszorosítással foglalkozó műhelyekről, illetőleg vállalatokról a C) minta szerint törzskönyvet vezet, a melynek segítségével azt is nyilvántartja, hogy a 12. §-ban szabályozott havi sajtótermék-kimutatások a 13. §. értelmében beérkeznek-e?

17. §. A politikai tartalommal bíró hírlapok- és időszaki nyomtatványokról, a sajtóügyi vádhatóságok a 15. §. szerint velők közlendő bejelentések és az általok szükség esetén kért felvilágosítások alapján a D) minta szerint törzskönyvet vezetnek.

18. §. A sajtóügyi vádhatóságok a beérkezett köteles-példányokról félévenként lezárandó két nyilvántartást vezetnek. Az egyik a 12. §-ban említett A) kimutatásnak, a másik pedig az ugyanott említett B) kimutatásnak vonalas rovatai szerint készül.

Az A) minta rovatai szerint készült nyilvántartásba, melynek czíme: »Nyilvántartás az 18... év $\frac{\text{első}}{\text{második}}$ felében érkezett időszaki nyomdatermékekről« a sajtóügyi vádhatóságnak minden odaérkező időszaki nyomdaterméket be kell vezetnie, tekintet nélkül arra, vajjon azok a nyomtatónak A) vagy B) kimutatásába tartoznak-e? Az időszaki nyomdatermékek e nyilvántartás 1. és 2. rovatába félévenként csak egyszer vezetendők be s az

egyek példányok beérkeztét a 3. rovatban kell az időszaki nyomdatermék illető számaival jelezni.

A B) minta rovatai szerint készült nyilvántartásba, melynek czíme: »Nyilvántartás az 18... év $\frac{\text{első}}{\text{második}}$ felében érkezett nyomdatermésekről az időszaki nyomdatermek kivételével«, a sajtóügyi vádhatóság az összes többi nyomdatermeket vezeti be az érkezés sorrendjében.

Mindkét nyilvántartás tartalma a havonkint utólagosan érkező A) és B) kimutatások adataival összeegyeztetendő és eltérés vagy hiány esetén a szükséges intézkedések megteendők, illetőleg a törvényszerű eljárás megindítandó.

A budapesti sajtóügyi vádhatóság a fentebbi jegyzékeken kívül névmutatót is vezet, mely a nyomdai termékek szerzőjének, s ennek hiányában címének betűrendjében készül.

A sajtóügyi közzvádoló iktató-hivatalába beérkezett köteles-példány, a beérkezés napjának írásbeli feljegyzésével látandó el, a megfelelő nyilvántartási jegyzékbe vezetendő be, és az ellenőrzéssel megbizott ügyészégi tagnak a napi kiosztás alkalmával, vagy soron kívül adandó át. Ugyanezen eljárás követendő a beérkezett havi sajtótermék-kimutatásokkal.

Azokra a sajtórendészeti köteles-példányokra, melyek a 10. §. második bekezdéséhez képest nem esetről-esetre, hanem havonkint összegyűjtve érkeznek be, a beérkezés napját feljegyezni nem kell.

19. §. Az 1897. év végeig átvett sajtórendészeti köteles-példányok őrzésére, rendeltetésére és értékesítésére nézve az eddigi eljárás követendő.

Ellenben 1898. évi január hó 1-jétől fogva, a sajtóügyi közzvádlóknak beszoigáltatott köteles-példányok átvétele, kezelése és nyilvántartása a jelen rendelet alapján lesz foganatosítandó, és az 1898. év első felében átvett köteles-példányok az 1899. év elején, a későbbiek pedig a beérkezésük fél éve után következő második felév elején, évenkint kétszer lesznek a vallás- és közoktatásügyi minister által megjelölendő múzeumok és könyvtárak részére a múzeumok és könyvtárak oszágos főfelügyelője által kirendelt közegnek kiadandók.

20. §. A nyomdatermeknek a sajtóügyi közzvádlóhoz benyújtott köteles-példányai közül a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minister által kijelölt nyilvános múzeumok és könyvtárak részére való átadás alól az 1897. XLI. t.-cz. 15. §-a értelmében kivételnek.

a) azon nyomtatványok, melyek hivatali eljárás tárgyát képezik, vagy melyekre ily eljárás valószínűségét a sajtóügyi közzvádoló fenforogni látja;

b) azon nyomtatványok, melyek közvetlenül hivatalos eljárás tárgyát ugyan nem képezik, de a melyekre nézve ily eljárással

való összefüggésnél fogva a hivatali használat szükségét vagy valószínűségét a közvádó megállapítja.

A fentebbiek szerint visszatartható nyomdai termékeket a hivatali eljárás vagy használat befejezése, valamint az eljárás, vagy használat szükségének és valószínűségének megszűnte után, a mennyiben a bíróság azoknak sem elkobzását, sem megsemmisítését el nem rendelte, a sajtóügyi közvádó, mihelyt azok rendelkezésére állanak, a legközelebbi rendes átadási időpontban (19. §.) tartozik átadni.

Az eljárás vagy használat folytán netalán teljesen használhatatlanná vált nyomdai termék átadása szintén mellőzendő.

Bármely nyomdai terméknek hivatali eljárás vagy használat alá vétele, vagy ily valószínűségnek megállapítása a 18. §. szerint vezetendő nyilvántartási jegyzékek »jegyzet« rovatában a nyomdai termék sorszámára és a hivatalos ügy iktató számára való rövid utalással följegyzendő. A fentebbi körülmény megszűnte pedig ugyanott a kelet kitüntetésével a legnagyobb rövidséggel bejegyzendő.

A sajtórendészeti köteles-példányok átszolgáltatása a kijelölt múzeum vagy könyvtár részére.

21. §. A kijelölt múzeum vagy könyvtár részére a nyomdai termékek átszolgáltatása rendszerint közvetlenül (tehát nem postán) a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége által e végből kirendelt közeg kezeihez a sajtóügyi vádhatóság hivatali helyiségében és az általa kijelölt napon és órában eszközözendő.

A nyomdai termékek átvételéről az átvevő közeg elismervényt, azok átadásáról pedig a sajtóügyi vádhatóság bizonylatot ad, melyek a 18. §-ban meghatározott nyilvántartási jegyzékeknek csupán sorszámaira való hivatkozással állítandók ki.

A sajtóügyi vádhatóságok tartoznak megengedni, hogy az átvevő közeg a most említett nyilvántartási jegyzékeket lemásoltathassa és e másolatokat, kivánat esetén, a sajtóügyi vádhatóságok aláírás és pecsét alkalmazása által hitelesíteni tartoznak.

Wlassics s. k.

Erdély s. k.

A) *minta.***Kimutatás**

a napilapok köteles-példányairól.

Ilőszak, melyre e kimutatás vonatkozik: .....év.....hó.....

A beküldő neve (célge) és lakása (telepe): .....

Sor- szám	A napilapok címe	Évi- s folyó száma	Jegyzet
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			
21			
22			
23			
24			
25			
26			
27			
28			
29			
30			
31			
32			

.....
(A beküldésre kötelezettnek aláírása.)

B) minta.

Kimutatás

a nyomdatermékek köteles-példányairól (a napilapok kivételével).

Időszak, melyre e kimutatás vonatkozik: ..... év ..... hó.....

A beküldő neve (cége) és lakása (telepe): .....

Sorszám	A nyomdatermék szerzője és címe (kötetek, füzetek sorszáma)	Alakja (rét)	Kötetek, füzetek, darabok száma, hir- lapszámok	Ívek száma	Jegyzet
1	I. Időszaki folyóiratok és hirlapok.				
2					
3					
4	II. Könyvek és füzetek.				
5					
6					
7	III. Zeneművek.				
8					
9					
10	IV. Önálló képes ábrázol- atok. (Metszetek, könyvmatok, térképek, gépi eljárással készült fénykép- sokszorosítások.)				
11					
12					
13	V. Vegyes kisebb nyom- tatványok. (Szám szerint s természetök sze- rint csoportosítva, pl. falragaszok, címlapok, gyászjelentések stb.)				
14					
15					
16					
17					
18					
19					

(A szolgáltatásra kötelezettnék (cég) aláírása.)

D) minta.

Időszaki politikai lapok törzskönyve.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
C z i m e	A megjelenés helye és ideje	Nyelve	Tartalma	A szerkesztő neve és a szerkesztői helyiség	A kiadó neve és a kiadói helyiség	A nyomdász neve és a nyomdahelyiség	A biztosíték letételének megtörténte és ideje	Eszrevétel